Weesp
GEMEENTEBLAD
Officiële uitgave van gemeente Weesp.
Nr. 53617
29 april
2016

Beleidsregel Wet Taaleis Participatiewet

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Weesp;

gelet op:
- Artikel 7, 8a, 10 en 18b Participatiewet
- Artikel 10.1, 4.81 en 4.84 Awb

besluit

vast te stellen de volgende:

Beleidsregel Wet Taaleis Participatiewet

Begripsbepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze beleidsregel wordt verstaan onder:

a. b en w	het college van burgemeester en wethouders van Weesp;
b. uitkering	de door het college verleende bijstand in het kader van de Participatiewet
c. belanghebbende	Aanvragers of ontvangers van algemene bijstand
d. Wet Taaleis	de wet tot wijziging van de Participatiewet met inbegrip van het Besluit taaltoets Participatiewet
e. referentieniveau	het fundamentele niveau (F-niveau) taal volgens de richtlijnen van de Rijksoverheid
f. inburgering	de Wet inburgering
g. Afstemmingsverordening	Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ Weesp 2015

Kennis van de Nederlandse taal

Artikel 2 Aantonen kennis Nederlandse taal

In de volgende situaties kan belanghebbende aantonen te voldoen aan de eis tot beheersing van de Nederlandse taal:

1. Belanghebbende heeft in de leeftijd tussen 5 en 16 jaar tenminste acht jaren in Nederland gewoond. In deze situatie kan ervan uitgegaan worden dat door belanghebbende gedurende acht jaar Nederlandstalig onderwijs is gevolgd.
2. Belanghebbende overlegt een diploma inburgering als bedoeld in artikel 7, tweede lid, onderdeel a, van de Wet inburgering of een gelijkwaardig diploma (artikel 2.3 Besluit inburgering). Dit geldt als bewijs dat belanghebbende de Nederlandse taal beheerst en aan de taaleis voldoet.
3. Belanghebbende overlegt een ander document waaruit blijkt dat de belanghebbende de vaardigheden op minimaal het referentieniveau 1F (A2) beheerst. Hierbij kan worden gedacht aan:
   a. Een (kopie van het) diploma van Nederlandstalig (voortgezet) onderwijs. Voorbeelden hiervan zijn in ieder geval een diploma van basisonderwijs in de Nederlandse taal, voortgezet speciaal onderwijs, praktijkonderwijs (pro), volwassenenonderwijs, VMBO, Havo, VWO, MBO, HBO of WO. Een uittreksel uit het diplomaregister van de DUO geldt ook als bewijsstuk.
   b. Een certificaat van een erkende/gecertificeerde opleiding/onderwijsinstelling, of taalinstituut, waaruit blijkt dat belanghebbende de Nederlandse taal op 1F (A2) niveau beheerst. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap erkende opleiding/onderwijsinstelling of een onderwijsinstelling die in het bezit is van een ISO-9001:2008 certificaat of vergelijkbaar certificaat. Dit kan ook particulier of Nederlandstalig onderwijs in het buitenland zijn.
   c. Een bewijs van de uitslag taaltoets (certificaat) of een beschikking van een andere gemeente, inclusief certificaat/uitslag taaltoets, waaruit blijkt dat de werkzoekende voldoet aan de Wet taaleis Deze taaltoets dient te voldoen aan het Besluit taaltoets Participatiewet.
4. Belanghebbende overlegt een arbeidsovereenkomst van minimaal een half jaar voor een functie waarvoor het beheersen van de Nederlandse taal (niveau 1F/A2) noodzakelijk is.
5. Belanghebbende tekent een eigen verklaring zoals tijdens een gesprek verstrekt door de gemeente, waarin belanghebbende verklaart dat hij of zij voldoet aan de Wet taaleis Participatiewet (artikel 18b van de Participatiewet 2016). Deze eigen verklaring kan alleen aangeboden worden door de klantmanager/consulent van de gemeente als niet getwijfeld wordt dat de belanghebbende de Nederlandse taal beheerst op niveau 1F (A2). De gemeente behoudt zich het recht voor de belang-

hebbende (in een later stadium) alsnog om een bewijsstuk te vragen, dan wel aan te melden voor een taaltoets.

De taaltoets

Artikel 3. Taaltoets

De taaltoets wordt uitgevoerd door een instituut dat voldoet aan de voorwaarden, zoals gesteld in het Besluit taaltoets Participatiewet. De taaltoets moet binnen 8 weken vanaf aanvraag uitkering worden afgenomen.

Artikel 4. Niet verwijtbaarheid en daarom geen taaltoets

Van een taaltoets wordt in de volgende situaties afgezien:

1. Indien belanghebbende bezig is met de inburgeringsplicht
2. De volgende situaties zijn voorbeelden van niet verwijtbaarheid, waarbij (tijdelijk) sprake kan zijn dat de belanghebbende niet wordt gehouden aan de Wet taaleis Participatiewet:
   - dyslexie,
   - analfabetisme,
   - leerproblemen,
   - cognitieve problemen,
   - psychosociale problemen;
   - gezondheidsredenen en/of medische gronden,
   - audio- en visuele beperkingen.
3. Eerder een taalcursus is gevolgd en vastgesteld is door de educatie-instelling dat door in de persoon gelegen factoren, belanghebbende niet in staat is om de Nederlandse taal op referentieniveau machtig te worden
4. Uit zijn aard kortdurende bijstand.
5. Volledige ontheffing van de arbeidsplicht of een algemene ontheffing heeft op grond van psychische, fysieke of sociale problematiek.

Kennisgeving, bereidverklaring en aanbod taaltraject

Artikel 5. Kennisgeving en bereidverklaring

Is de uitkomst van de toets dat belanghebbende niet (volledig) aan de taaleis voldoet, dan wordt als volgt gehandeld:

1. Zo spoedig mogelijk nadat de uitkomst van de taaltoets is ontvangen wordt belanghebbende indien hij niet (volledig) voldoet aan de taaltoets voor een gesprek uitgenodigd. In de uitnodiging wordt aangegeven dat belanghebbende tijdens het gesprek kan aangeven of hij bereid is tot het leren van de Nederlandse taal (Bereidverklaring). Tijdens het gesprek zal, als de belanghebbende aangeeft de Nederlandse taal niet te willen leren, beoordeeld worden of dit verwijtbaar is.
2. Binnen 8 weken nadat de uitkomst van de taaltoets bekend is, moet een kennisgeving worden verstuurd. Dit vindt plaats <u>nadat</u> het eventuele gesprek heeft plaatsgevonden. In deze kennisgeving staat de uitkomst van de taaltoets, het resultaat van het gesprek en het al dan niet (aankondigen) van verlaging van de uitkering vermeld. Indien belanghebbende een bereidverklaring heeft afgegeven wordt in de kennisgeving vermeld dat de verlaging niet geldt, zolang belanghebbende voldoet aan de voortgang van het leren van de Nederlandse taal die van hem verwacht mag worden (voldoende inspanning).
3. Indien belanghebbende zich niet bereid verklaart te starten met het leren van de Nederlandse taal gaat de verlaging van de uitkering in op datum van de kennisgeving.

Artikel 6. Aanbod taaltraject

1. Belanghebbende wordt tijdens het gesprek gewezen op de mogelijkheden van taaltrainingen die aangeboden en gesubsidieerd worden vanuit de Wet Educatie gelden en eventueel ander aanbod. Hierbij kan zowel gebruik worden gemaakt van het formele als het informele aanbod.
2. Inspanningen van belanghebbende worden individueel beoordeeld. Van voldoende inspanning is in ieder geval sprake als belanghebbende aantoonbaar part-time werk, gesubsidieerd werk of een werkervaringsplaats heeft, dan wel vrijwilligerswerk, een tegenprestatie doet of deelneemt aan een re-integratietraject, waarvan het college oordeelt dat beheersing van de Nederlandse taal nodig is.

De voortgang van het taaltraject

Artikel 7. Het volgen van de voortgang van het taaltraject

1. Belanghebbende moet binnen 1 maand na de kennisgeving melden dat hij/zij gestart is met het leren van de Nederlandse taal.

2. Om de 6 maanden vindt op basis van informatie van belanghebbende en/of de aanbieder van het taalonderwijs een beoordeling plaats of belanghebbende voldoende inspanning verricht met het leren van de Nederlandse taal, mede in relatie tot gemaakte afspraken.
3. Tijdens reguliere contactmomenten zal periodiek gevraagd worden naar de voortgang (inspanning) van de afgesproken activiteiten.
4. Als beoordeeld wordt dat er onvoldoende inspanning is verricht (voortgang is), zal de belanghebbende opnieuw een taaltoets moeten doen alvorens een eventuele verlaging kan worden toegepast.
5. Een eventuele verlaging gaat in per datum van de nieuwe kennisgeving, dus niet met terugwerkende kracht tot de kennisgeving van het redelijk vermoeden. Er wordt dan gestart met de laagste categorie van afstemming.

Verlaging van de uitkering bij verwijtbaar onvoldoende inspanning/voortgang

Artikel 8. Samenloop

Het college dient bij een verlaging rekening te houden met de proportionaliteit van de verlaging

1. Als sprake is van een gedraging die schending oplevert van meerdere in de afstemmingsverordening of artikel 18, vierde lid, van de participatiewet genoemde verplichtingen, wordt alleen het regime van artikel 18b toegepast.

Artikel 9. Dringende reden om af te zien van toepassing van een verlaging

1. Dringende reden om af te zien van een verlaging kan gelegen liggen in het maatschappelijk belang en de zorgplicht van de overheid in relatie tot individuele omstandigheden en kinderen in het gezin.

Relatie met andere wetgeving

Artikel 10. Relatie met Wet inburgering

Wanneer belanghebbende begonnen is met een leertraject in het kader van de Wet inburgering, kan dit worden aangemerkt als 'voldoende inspanning' van de kant van belanghebbende, zoals bedoeld is in de Wet taaleis. (Zie artikel 4 van deze beleidsregels)

Slotbepalingen

Artikel 11. Gevallen waarin de beleidsregels niet voorzien

Inzake de onderwerpen die vallen onder de discretionaire bevoegdheid van het college, waarin deze beleidsregels niet voorzien, beslist het college.

Artikel 12. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze beleidsregels treden met terugwerkende kracht in werking vanaf 1 januari 2016.
2. Deze beleidsregels kunnen worden aangehaald als 'Beleidsregels Wet Taaleis Participatiewet'.

Aldus vastgesteld in de college vergadering van 19 januari 2016.

Burgemeester en wethouders van Weesp,

de secretaris,

de burgemeester,

Toelichting

Algemeen
De Eerste Kamer heeft op 17 maart 2015 ingestemd met het wetsvoorstel 'Wet taaleis WWB' (hierna: Wet taaleis). Dit wetsvoorstel is een uitvloeisel van een aantal afspraken uit het regeerakkoord 'Bruggen slaan'.

Het niet voldoende beheersen van de Nederlandse taal is nadrukkelijk *géén* uitsluitingsgrond of toegangsvoorwaarde voor bijstand. De taaleis is alleen van toepassing, als er recht op bijstand bestaat en heeft betrekking op alle bijstandsgerechtigden. De taaleis legt een inspanningsverplichting op aan belanghebbende. Voldoende is, dat de belanghebbende zich inspant om de Nederlandse taal voldoende machtig te worden. Doel van die inspanningsverplichting is om de volgende vaardigheden in de Nederlandse taal op referentieniveau 1F (A2) te verwerven:
- Spreekvaardigheid;
- Luistervaardigheid;
- Gespreksvaardigheid;
- Schrijfvaardigheid;
- Leesvaardigheid.

Met de Wet taaleis Participatiewet krijgt de gemeente de verplichting om van bijstandsgerechtigden te verlangen dat zij actief werken aan hun taalvaardigheid. Zonder Nederlands te begrijpen en te spreken is het immers veel moeilijker om aan het werk te komen en daarmee uit de bijstand te komen. Bovendien draagt kennis van de taal bij aan maatschappelijke participatie.

De Participatiewet kent een brede arbeids- en re-integratieverplichting. Gezien het belang van de beheersing van de Nederlandse taal voor arbeidsinschakeling is ervoor gekozen om de Participatiewet uit te breiden met een taaleis. In artikel 18b is de inlichtingenplicht uitgebreid met de verplichting om aan te tonen dat de aanvrager de Nederlandse taal beheerst.

Artikel 1. Begripsbepalingen
Dit artikel bevat de begripsbepalingen die op deze beleidsregels van toepassing zijn.

Artikel 2. Aantonen kennis Nederlandse taal

Lid 1.
Wanneer betrokkene in de leeftijd (tussen 5 en 16 jaar) tenminste acht jaren in Nederland heeft gewoond kan ervan uitgegaan worden dat betrokkene gedurende acht jaar Nederlandstalig onderwijs heeft gevolgd. Dit hoeft niet verder bewezen te worden, omdat dat duidelijk is vanuit Suwi-net. Voor bestaande klanten kan pas vanaf 1-7-2016 gebruik worden gemaakt van Suwi-net, omdat tot dat moment de basis om Suwinet te mogen gebruiken ontbreekt. Voor nieuwe klanten kan dit vanaf 1-1-2016.

Lid 2.
De definitie voor wat als een gelijkwaardig diploma geldt is opgenomen in artikel 2.3 van het Besluit inburgering.

Lid 3.
Voorbeelden van particulier of Nederlandstalig onderwijs in het buitenland zijn:
- een Belgisch diploma met een voldoende voor het vak Nederlands + cijferlijst (beide documenten voorzien van legalisatie);
- een Surinaams diploma met voldoende voor het vak Nederlands + cijferlijst (beide documenten voorzien van legalisatie);
- een diploma van het Europees baccalaureaat van de Europese school, met Nederlands als 1e of 2e taal en een voldoende voor het vak Nederlands;
- een getuigschrift International baccalaureaat Middle Years Certificate, International General Certificate of Secondary Education of International Baccalaureaat met een voldoende voor het vak Nederlands.

Ook rapporten en diploma's kunnen zijn opgenomen in Suwi-net. Voor bestaande klanten kan pas vanaf 1-7-2016 gebruik worden gemaakt van Suwi-net, omdat tot dat moment de basis om Suwinet te mogen gebruiken ontbreekt. Voor nieuwe klanten kan dit vanaf 1-1-2016.

Lid 5.
Op een later moment kan blijken dat de verklaring gedaan door belanghebbende toch niet juist is. Op dat moment kan de gemeente besluiten alsnog een taaltoets te laten uitvoeren.

Artikel 3. Taaltoets
Dit artikel geeft aan, aan welke voorwaarden de instelling moet voldoen die de taaltoets uitvoert.

Artikel 4. Niet verwijtbaar en daarom geen taaltoets
Bij de keuze om geen taaltoets af te nemen is sprake van maatwerk.

Lid 4.
Uit zijn aard kortdurende bijstand kan zich bijvoorbeeld voordoen bij op handen zijnde emigratie of bij een ongeneeslijke terminale ziekte. Indien men Inburgeringsplichtig is, moet men eveneens een taaltraining volgen die opleidt tot minimaal niveau 1F.

Artikel 5. Kennisgeving, bereidverklaring en aanbod taaltraject
Met dit artikel wordt beoogd een aantal stappen in één keer uit te voeren: het versturen van de kennisgeving met aankondiging van een verlaging én het meteen toepassen van het afzien van een verlaging zolang aan de voorwaarden daarvoor wordt voldaan. Van belang is het dan wel dat er op zeer korte termijn nadat de uitkomst van een toets bekend is, een gesprek plaatsvindt met de belanghebbende indien niet volledig voldaan wordt aan de taaleis. De beschikking, waarin opgenomen een eventuele aankondiging van een verlaging moet immers binnen 8 weken nadat de uitslag van de toets bekend is worden verstuurd.
De gemeente zal voor de belanghebbende het tijdspad kunnen bepalen waarbinnen de Nederlandse taal geleerd moet worden. Dit tijdspad wordt afgestemd op de individuele situatie en de persoonlijke omstandigheden van de belanghebbende en zal dus per situatie verschillend zijn.
De eventuele verlaging van de uitkering gaat op datum van kennisgeving van het redelijk vermoeden in. Dit geldt niet voor de situatie dat pas later niet voldaan wordt aan de inspanningsverplichting (zie artikel 7).

Artikel 7. Het volgen van de voortgang van het taaltraject
Uit de parlementaire geschiedenis van de Wet taaleis wordt afgeleid dat minimaal eens in de zes maanden een controle van de voortgang plaatsvindt. Er zijn meerdere opties om de voortgang te volgen evenals meerdere beoordelingsinstrumenten. Alleen in de situatie dat er een mogelijke verlaging aan de orde is moet er een taaltoets conform eisen van het Besluit taaltoets Participatiewet worden ingezet. De belanghebbende is zelf verantwoordelijk voor regelmatige terugkoppeling van de voortgang. Belanghebbende kan dit aantonen door overlegging van presentielijsten van aanbieders, overzicht van de vorderingen zoals bijgehouden in het monitoringssysteem van de aanbieder en/of beoordeling van de trainer. Over monitoring zijn afspraken gemaakt met de aanbieders van de taaltrainingen vanuit de Wet Educatie. Voor wat betreft gesprekken over de voortgang wordt zoveel mogelijk aangesloten bij reguliere afspraken van consulenten met belanghebbende. Als beoordeeld wordt dat de inspanning onvoldoende is, moet eerst een taaltoets worden afgenomen, alvorens een eventuele verlaging kan worden toegepast.
Onvoldoende inspanning kan blijken uit regelmatige absentie van belanghebbende op de taaltraining, onvoldoende resultaten op basis van de tussentijdse toetsen, stopzetten van de part-time werkzaamheden.

Artikel 8. Samenloop
Naast de verplichting om te voldoen aan de taaleis gelden de arbeids- en re-integratieverplichtingen ingevolge de artikelen 9 en 18 lid 4 Participatiewet. In de praktijk kan er samenloop bestaan tussen de verplichting om de Nederlandse taal te leren en de arbeids- en re-integratieverplichtingen.

Artikel 9. Dringende reden om af te zien van toepassing van een verlaging
Voor de uitleg van deze ‘dringende reden’ kan aangesloten worden bij de uitleg van eenzelfde bepaling in artikel 18 lid 10 Participatiewet. Hierbij wordt ook gekeken naar de situatie in het gezin.

Artikel 10. Relatie met Wet inburgering
Voor inburgeringsplichtigen op grond van de Wet inburgering geldt dat zij al een verplichting hebben om de Nederlandse taal machtig te worden. Op grond van de Wet inburgering heeft een inburgeraar 3 of 5 jaar de tijd om te voldoen aan het in die wet vereiste taalniveau (A2). Wanneer een belanghebbende begonnen is met een leertraject in het kader van de Wet inburgering, kan dit worden aangemerkt als ‘voldoende inspanning’ van de kant van de belanghebbende, zoals bedoeld is in de Wet Taaleis. De belanghebbende krijgt dus niet met twee verschillende trajecten te maken. De Wet inburgering voorziet ook in sancties als niet aan de inburgeringsplicht wordt voldaan.
Wel dient de gemeente te monitoren in welke mate voortgang wordt gemaakt met het inburgeringstraject.Desgevraagd moet de aanvrager het volgen van een dergelijk traject aantonen aan de hand van documenten. Dat geldt ook voor het meten van de voortgang. Laat de aanvrager na de betreffende documenten te overleggen, dan heeft dit nog geen gevolgen voor het recht op algemene bijstand. Gevolg is wel, dat bij het niet verstrekken van een bewijs dat men een inburgeringstraject volgt of voortgang maakt, er een verplichting ontstaat om een toets af te leggen in het kader van de Wet Taaleis.

Artikel 11. Gevallen waarin de beleidsregels niet voorzien
Het college besluit in gevallen waarin deze beleidsregels niet voorzien.